

6.2.4 Násobení a dělení komplexních čísel v goniometrickém tvaru

Pro součin dvou libovolných komplexních čísel z_1 a z_2 v goniometrickém tvaru platí vzorec:

$$z_1 z_2 = r_1 (\cos \varphi_1 + i \sin \varphi_1) \cdot r_2 (\cos \varphi_2 + i \sin \varphi_2) = r_1 r_2 [\cos(\varphi_1 + \varphi_2) + i \sin(\varphi_1 + \varphi_2)].$$

Př. 1: Urči v goniometrickém tvaru součin $z_1 \cdot z_2$ čísel $z_1 = \sqrt{2} \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} \right)$ a

$$z_2 = 3\sqrt{2} \left(\cos \frac{3}{4}\pi + i \sin \frac{3}{4}\pi \right). \text{ Výsledek převed' i do algebraického tvaru.}$$

Př. 2: Urči v goniometrické tvaru součin $z_1 \cdot z_2$ čísel:

a) $z_1 = 0,5 \left(\cos \frac{11}{6}\pi + i \sin \frac{11}{6}\pi \right)$ a $z_2 = 4 \left(\cos \frac{2}{3}\pi + i \sin \frac{2}{3}\pi \right)$

b) $z_1 = \sqrt{6} (\cos 310^\circ + i \sin 310^\circ)$ a $z_2 = \sqrt{2} (\cos 140^\circ + i \sin 140^\circ)$

Př. 3: Převed' čísla $z_1 = \sqrt{2} \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} \right)$ a $z_2 = 3\sqrt{2} \left(\cos \frac{3}{4}\pi + i \sin \frac{3}{4}\pi \right)$ na

algebraický tvar a v algebraickém tvaru je vynásob. Srovnej výsledek s výsledkem příkladu 1.

Př. 4: Zobecni vzorec pro součin v goniometrickém tvaru pro větší počet činitelů (komplexní čísla $z_1; z_2; \dots; z_n$). Odvod' vzorec pro podíl v goniometrickém tvaru.

Pro podíl dvou libovolných komplexních čísel z_1 a z_2 v goniometrickém tvaru

$$\text{platí vzorec: } \frac{z_1}{z_2} = \frac{r_1 (\cos \varphi_1 + i \sin \varphi_1)}{r_2 (\cos \varphi_2 + i \sin \varphi_2)} = \frac{r_1}{r_2} [\cos(\varphi_1 - \varphi_2) + i \sin(\varphi_1 - \varphi_2)]$$

Př. 5: Urči v goniometrickém tvaru podíl $\frac{z_1}{z_2}$ čísel $z_1 = 3\sqrt{2}\left(\cos\frac{3}{4}\pi + i\sin\frac{3}{4}\pi\right)$ a $z_2 = \sqrt{2}\left(\cos\frac{\pi}{4} + i\sin\frac{\pi}{4}\right)$. Výsledek převed' i do algebraického tvaru.

Př. 6: Urči v goniometrickém tvaru podíl $\frac{z_1}{z_2}$ čísel:

a) $z_1 = 4\left(\cos\frac{2}{3}\pi + i\sin\frac{2}{3}\pi\right)$ a $z_2 = 2\left(\cos\frac{11}{6}\pi + i\sin\frac{11}{6}\pi\right)$

b) $z_1 = \sqrt{6}(\cos 310^\circ + i\sin 310^\circ)$ a $z_2 = \sqrt{2}(\cos 140^\circ + i\sin 140^\circ)$

Př. 7: Převed' čísla $z_1 = 3\sqrt{2}\left(\cos\frac{3}{4}\pi + i\sin\frac{3}{4}\pi\right)$ a $z_2 = \sqrt{2}\left(\cos\frac{\pi}{4} + i\sin\frac{\pi}{4}\right)$ na algebraický tvar a v algebraickém tvaru je vyděl. Výsledek srovnej s výsledkem příkladu 5.

Př. 8: Vyjádři v goniometrickém tvaru $\frac{1}{\cos\varphi + i\sin\varphi}$.

Př. 9: Urči součin komplexních čísel: $z_1 = \frac{1}{\cos\frac{2}{3}\pi + i\sin\frac{2}{3}\pi}$, $z_2 = \frac{1}{\cos\frac{3}{4}\pi + i\sin\frac{3}{4}\pi}$,
 $z_3 = \frac{1}{\cos\frac{5}{6}\pi + i\sin\frac{5}{6}\pi}$.

Př. 10: Zapiš v goniometrickém tvaru číslo:

$$z = \left(\cos\varphi - i\sin\varphi + \frac{1}{\cos\varphi + i\sin\varphi}\right) \cdot (\cos 2\varphi + i\sin 2\varphi)$$

Př. 11: Vyjádři v goniometrickém tvaru:

a) $\frac{\cos\frac{7}{6}\pi + i\sin\frac{7}{6}\pi}{2i}$

b) $(1+i)\left(\cos\frac{2}{3}\pi + i\sin\frac{2}{3}\pi\right)$

c) $\frac{\cos\frac{5}{6}\pi + i\sin\frac{5}{6}\pi}{\sqrt{3}-i}$